

Η κυβέρνηση της

Την παρούσα ιστορική συγκυρία, και με αφορμή τις επικείμενες εκλογές στις 25 Ιανουαρίου, η πολιτική συζήτηση παίρνει επιτέλους το σωστό μονοπάτι. Η συζήτηση πρέπει να γίνει με βάση πολιτικά προγράμματα κι όχι με βάση το «αν θα μείνουμε ή όχι στο ευρώ».

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος είναι πανέτοιμος να κυβερνήσει, έχει αποδεχτεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο λύσης της ελληνικής κρίσης χρέους και πιστεύει ακράδαντα στη σκληρή διαπραγμάτευση μέσα στην ευρωζώνη σε συνδυασμό με την υποστήριξη και τον συντονισμό άλλων κρατών-οφειλετών και ριζοσπαστικών κινημάτων στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Το πρόγραμμα αυτό, που παρουσιάστηκε από τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης στη Θεσσαλονίκη τον περασμένο Σεπτέμβριο, περιέχει ρεαλιστικά βήματα για την απόσβεση χρέους με ρήτρα ανάπτυξης, που θα ανακουφίσουν τον ελληνικό λαό. Ακόμα, βρίσκει στηρίγματα και μέσα σε διεθνείς οργανισμούς και κεντρώες και δημοκρατικές προσωπικότητες, διότι βλέπουν καθαρά ότι η πολιτική λιτότητας δεν φέρνει

► Του **ΒΑΣΙΛΗ Κ. ΦΟΥΣΚΑ**, καθηγητή Διεθνούς Πολιτικής και Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο του Ανατολικού Λονδίνου και αρχισυντάκτης της «Journal of Balkan and Near Eastern Studies»

κανένα αποτέλεσμα, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλη την Ευρώπη.

Από την άλλη μεριά, μια πιο ριζοσπαστική μερίδα της Αριστεράς είχε πάρει μια έντιμη θέση με το να επιχειρηματολογήσει από πολύ νωρίς για παύση πληρωμών και έξοδο από την ευρωζώνη, προκειμένου να αποφευχθεί η λεηλασία που επήλθε με το πρόγραμμα της «εσωτερικής υποτίμησης» και να ξαναχτίσει τη χώρα επί τη βάση μιας νέας βιομηχανικής και κοινωνικής πολιτικής (κρατικοποιήσεις των τραπεζών και ανακοπή της χρηματιστηριακής λαίλαπας κ.λπ.).

Ωστόσο, αυτό που παραμελείται είναι το ζήτημα του ελληνικού κράτους και των μηχανισμών του και, ως εκ τούτου, το θεσμικό ζήτημα, το οποίο και η Αριστερά πρέπει να το αντιμετωπίσει από θέσεις κυβέρνησης. Μιλάμε γι' αυτό το ελληνικό κράτος που, αφού πρώτα το έχτισαν μαζί με τους ξένους κηδεμόνες τους από τον εμφύλιο και μετά, το λεηλατούν τα κόμματα της Δεξιάς και του Κέντρου, Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ, μέσα σε μια καοτική κατάσταση ενός παρασιτικού, κατακερματισμένου αλλά βαθύτατα αυταρχικού κρατικού μηχανισμού με σχεδόν αυτόνομες εστίες και κλίκες αυταρχισμού σε όλα του τα επίπεδα.

Πιστεύω ότι αυτό το δικομματικό κράτος

θα πτηθεί στις κάλπες της 25ης Ιανουαρίου και ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι ο νικητής. Τα δεξιά και κεντρώα κόμματα έχουν κάθε λόγο να μη θέλουν να αλλάξουν αυτό το θρυμματισμένο, κατάκοπο και αυταρχικό κράτος, διότι αυτά τα ίδια είναι το κράτος.

Ταυτόχρονα, ούτε και οι «εκ των έξω» κηδεμόνες έχουν κάποιο ζωτικό συμφέρον να θέλουν να πατάξουν τις «πελατειακές σχέσεις και τον λαϊκισμό» όσο κι αν οι οργανικοί τους φιλελεύθεροι διανοούμενοι κόπτονται γι' αυτά τα ζητήματα. Πελατειακές σχέσεις και λαϊκισμοί ανέκαθεν βόλευαν έναν περιφερειακό, εξαρτημένο καπιταλισμό, όπως ο ελληνικός, χωρίς ισχυρή κοινωνία ιδιωτών (έλλειψη οικονομικών κλίμακας, εκμηχάνισης και καινοτομιών, απουσία μεγάλης εξαγωγικής βιομηχανίας), αλλά με έντονο το μεγάλο-μεταπρατικό/κομπραδόρικο στοιχείο το οποίο ήταν και παραμένει ο κύριος πόλος εξάρτησης της πολιτικής και της οικονομίας της χώρας.

Πελατειακές σχέσεις και λαϊκισμός ήταν και παραμένουν συνθήκες sine qua non για την εδραίωση της συναίνεσης που απαιτείται για να κυβερνά ο δικομματισμός. Ωστόσο, η κρίση χρέους και η λιτότητα που ξέσπασε με την πολιτική της «εσωτερικής υποτίμησης» υπονομεύουν de facto αυτό το πρότυπο συναίνεσης, χωρίς να δημιουργείται ένα νέο υποκατάστατο, σοσιαλδημοκρατικό και δίκαιο.

Πάνω εδώ πρέπει να πατήσει και η ώριμη πρόταση της Αριστεράς. Η Αριστερά, τόσο η κυρίαρχη τάση της όσο και η μειοψηφία της, πρέπει να έχουν θέσεις για το ελληνικό κράτος και για το τι πρέπει να κάνουν όταν γίνουν κυβέρνηση κι όταν αποτολμήσουν να περάσουν από την κυβέρνηση στην κρατική εξουσία, δηλαδή στο σπάσιμο του δεσμού μεταξύ του διεφθαρμένου κρατικού συστήματος και του μεταπρατικού, εξαρτημένου συμπλέγματος εξουσίας.

Διότι ούτε να διαπραγματευτείς μπορείς με τη Γερμανία με τέτοιο κράτος, ούτε ανάπτυξη μπορείς να κάνεις με τέτοιο κράτος, ούτε και στην παύση πληρωμών, αν επιβληθεί από τα πράγματα ή αν χρεοκοπήσει η ευρωζώνη, μπορείς να πας συντεταγμένα με τέτοιο κράτος. Τέλος, με τέτοιο διεφθαρμένο, νωχελικό, υποτελή, αυταρχικό προς τα μέσα και ανίκανο προς τα έξω, κράτος δεν μπορείς να έχεις ούτε και σοβαρή δύναμη αποτροπής απέναντι στον καλπάζοντα τουρκικό εθνικισμό στα Βαλκάνια, το Αιγαίο και την Κύπρο. Το δημοκρατικό-λαϊκό κράτος είναι το μη διεφθαρμένο κράτος της πραγματικής αποτροπής ενάντια σε οποιαδήποτε εθνική απειλή.

Το 1917, στο «Κράτος και Επανάσταση», ο Λένιν μίλησε για «τσακίσμα» της (τσαρικής) κρατικής μηχανής ως απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του σοσιαλισμού στη Ρωσία. Σήμερα δεν υπάρχει επαναστατική κατάσταση στην Ευρώπη ή την Ελλάδα, αν και υπάρχουν φοβερές κρίσεις και πόλεμοι

Τα δεξιά και κεντρώα κόμματα έχουν κάθε λόγο να μη θέλουν να αλλάξουν αυτό το θρυμματισμένο, κατάκοπο και αυταρχικό κράτος, διότι αυτά τα ίδια είναι το κράτος

Αριστεράς και το ζήτημα του κράτους

σε όλη τη Μέση Ανατολή και Κεντρική Ασία.

Αλλά το κάλεσμα μιας αναδιάρθρωσης και επανασύνταξης του ελληνικού κράτους είναι επίκαιρο στις ελληνικές κοινοβουλευτικές συνθήκες και η σοσιαλιστική μεταρρύθμιση που πρέπει να επιφέρει η Αριστερά σε συνθήκες κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σήμερα είναι ακριβώς να βρει τρόπο, ή τρόπους, να επανοργανώσει τον μετεμφυλιακό/μεταπολιτευτικό κρατικό-κομματικό μηχανισμό και να δομήσει μια νέα δημοκρατία με λειτουργικούς, ευέλικτους και φιλολαϊκούς θεσμούς που θα 'χουν ενιαίο και συμπαγές κέντρο εξουσίας ελεγχόμενο από τον λαό και τον φορολογούμενο, κι όχι από τα μεγαλο-μεταπρατικά, εξαρτημένα συμφέροντα και τη διαπλοκή που βύθισαν τη χώρα στον σημερινό βούρκο.

Αυτοί κι αυτές στους οποίους ο λαός μας σύντομα θα πει στις 25 Ιανουαρίου 2015 τα «χαιρετίσματα» πρέπει ταυτόχρονα να γνωρίζουν ότι δεν κατακρημνίζονται μόνον αυτοί/ές, αλλά και το κράτος που τους ανέθρεψε και ανέθρεψαν. Η Αριστερά έχει λοιπόν απαραίμιλλο ιστορικό καθήκον να διαμορφώσει μεστή σοσιαλιστική-δημοκρατική πρόταση για το κράτος και τους θεσμούς τώρα, κι όχι να σκεφτεί γι' αυτό αφότου πρώτα πάρει τα «χειμερινά ανάκτορα». Τότε θα 'ναι αργά. Τώρα είναι η ώρα.

Η Αριστερά έχει απαραίμιλλο ιστορικό καθήκον να διαμορφώσει μεστή σοσιαλιστική-δημοκρατική πρόταση για το κράτος και τους θεσμούς τώρα

